

پروفیسور شرعی جوزجانی

ساختمان و اهداف «اکادمی بین المللی اسلامی اوزبیکستان»

نگاهی به گذشته این کانون علمی و فرهنگی:

سالهای اخیر سده بیستم اوج فعالیت‌های تروریستی در افغانستان بود. طالبان با بی بندوباری و لجام گسیختگی هر طرف دست درازی میکردند و تروریستان آسیای میانه را بیدریغ زیرچتر حمایه و تربیه خود قرار داده بودند. ارزشهای دینی و اروانه و به مثابه منبع جنگ و قتال تلقین میشد و بر ذهنیت مردم منطقه که سالیان دراز زیر تأثیر اندیشه های اته ایستی نظام شوروی از ماهیت واقعی اسلام دور نگهداشته شده بودند، اثر منفی بجا میگذاشت.

درچنین شرایطی در سال 2000 به تشبث مرحوم کریموف دانشگاه اسلامی تاشکینت در دایره اپرات ریاست جمهوری اساس گذاشته شد. بنده نیز درین کارخیر سهم داشتم و بنابر توصیه معاون نخست وزیر حمیدالله کرامتوف که ریاست دانشگاه را نیز بر عهده داشت دپارتمنت حقوق اسلام را تشکیل نموده برنامه

و دستور کار آنرا طرح و به تصویب شورای علمی رساندم و بنا به سپارش آن نخستین کتاب درسی حقوق اسلام را به زبان اوزبیک تالیف و به نشر رساندم. این مونوگراف که بعد از نظام شوروی نخستین اثر متکی بر منابع علمی معتبر در حقوق اسلام به زبان اوزبیک بود از طرف وزارت تحصیلات عالی و متوسطه اوزبیکسان به صفت یک اوقوو قوللنمه (ممد درسی) برای تحصیلات عالی مورد تصدیق قرار گرفت و حایز جایزه سوم گردید.

محترم خیرالدن سلطانونف مشاور مطبوعاتی رئیس جمهور سابق و کنونی ضمن ملاقات در یک گرد همایی در دانشگاه به رئیس دوم دانشگاه گفت که نخستین ایده ضرورت تاسیس چنین یک مرکز علمی را استاد جوزجانی داده بودند که من به رهبری رساندم و مورد توجه جدی قرار گرفت و قصه طرح مرا در زمینه به حاضرین بیان کرد.

دانشگاه کدرهای ورزیده زیادی در عرصه های مختلف به جامعه تقدیم کرد. از جمله شاگردان من یک عده شان به درجه داکتری رسیدند. همین دیروز (26 اپریل) یکی از آنان نگاره یوسپوا از تیزس داکتری علوم در موضوع حقوق اسلام موفقانه دفاع کرد و مستحق این درجه عالی علمی شد.

آخرین ریक्टर دانشگاه محترم شهرت یاقاچف بود. او دانشگاه را سرو سامان داد و درین راستا فعالیت های مثمری انجام داد.

من تاسال 2008 با تدریس حقوق اسلام (فقه و اصول فقه) دپارتمنت را رهبری کردم و بعدا وظیفه را به شاگردان ارشد خود واگذار نمودم.

دومین رئیس جمهور اوزبیکستان شوکت میر ضیایف به سلسله اصلاحاتی که متناسب به خواست زمان در عرصه دانش و فرهنگ به عمل آورد، نخست دانشگاه را به درجه اکادمی اسلامی ارتقا داد و بعدا بر پایه «دانشگاه اسلامی تاشکینت» و «اکادمی اسلامی اوزبیکستان» در 16 اپریل سال 2018 میلادی مطابق فرمان رئیس جمهور اوزبیکستان شوکت میر ضیایف «اکادمی جهانی اسلامی اوزبیکستان» تشکیل گردید و از دوسال بدینسو به ریاست شهرت یاقاچف با برنامه علما تنظیم شده به فعالیت خود دوام میدهد.

قسمت دوم

دولت اوزبیکستان به رهبری راهگشایانه شوکت میر ضیایف رئیس جمهور کشور درجهت انکشاف اقتصادی و ترقی اجتماعی گامهای استوار بر میدارد. نوسازی و اعمار زیربناها، احداث کارخانه های بزرگ و مدرن با بکار انداختن ریسورسهای داخلی و جلب سرمایه های بزرگ خارجی و زمینه سازی برای رشد دانش و فرهنگ متناسب به خواست زمان از جمله برنامه هایی است که هر روز دقت همگان را جلب میکند.

تشکیل مرکز بزرگ آموزشی و تحقیقاتی «اکادمی بین المللی اسلامی اوزبیکستان» یکی از دست آوردهای بزرگی است که در عرصه دانش و فرهنگ به مقیاس ملی و بین المللی مورد تأیید و تصدیق قرار گرفته

است.

ما در زمینه ساختمان، اهداف و فعالیت های این کانون دانش و فرهنگ معلومات مختصر به علاقمندان محترم تقدیم میداریم.

«آکادمی بین المللی اوزبیکستان»، بر پایه «دانشگاه اسلامی تاشکینت» و «آکادمی اسلامی اوزبیکستان» در 16 اپریل سال 2018 میلادی مطابق فرمان رئیس جمهور اوزبیکستان شوکت میر ضیایف تشکیل گردید و از دوسال بدینسو به ریاست شهرت یاقاچف با برنامه علما تنظیم شده به فعالیت خود دوام میدهد.

در پنج عمارت مجهز با وسایل آموزشی در یک محوطه مملو از گل و درختان بلند جا دارد. یک بنای چهار منزله به لیسه آکادمیک و یک بنای دیگر به محل رهائش محصلان (لیلیه) اختصاص دارد.

آکادی بر اساس پلان تصویب شده در جهت اجرای وظایف اساسی زیرین کار و فعالیت میکند:

وظایف اساسی آکادمی:

● به ثمر رساندن کدرها به درجه بکلور و ماستردر رشته های اختصاصی و تربیه پداگوگهایی که بتوانند در ساحات معین قبولشده، بر طبق برنامه علما تنظیم شده در عرصه های علوم اسلامی و علوم دنیایوی (از جمله مناسبات بین المللی، زبانهای خارجی، توریزم زیارت و ادبیات کلاسیک شرق) پژوهشهای علمی عمیق انجام بدهند،

● هماهنگ سازی فعالیتهای تمام مؤسسات تعلیمات اسلامی جمهوری با معیارهای آموزشی و اسلوب آموزشی؛

● آموزش اسلام به مثابه دینی که ساحة نفوذ خود و بشریت را در جهت خیر و صلاح رهبری میکند؛

● تعمیق همگرایی متقابل دانش و آموزش با جلب متخصصان و آموزگاران ورزیده در جریان تربیه کدرها؛

● افزایش کیفیت آموزش با کاربرد وسیع اسلوب و متوذهای نوین آموزش و تکنالوژی کمونیکیشن (ارتباط) در جریان تعلیم؛

● تهیه ادبیات علمی، علمی عامه باب با در نظر داشت نتایج تحقیقات علمی و نشر آن و نیز ایجاد منابع آموزشی در عرصه انترنت و تجدید منظم آن؛

● تشکیل همایشهای علمی و عملی در رابطه مسایل مهمی که در عالم اسلام روی میدهد و نیز در رابطه به جریانهای نوین سیاسی؛

● همکاری نزدیک با مؤسسات عالی آموزش دینی خارجی که در اوزبیکستان فعالیت میکنند و نیز با سایر تشکیلات؛

● جلب متخصصان ورزیده خارجی در جریان تحصیل، اعزام متخصصان اکادمی به موسسات عالی تعلیمی در خارج؛ - فارغان اکادمی (دانشگاه اسلامی تاشکینت) تا کنون در تمام موسسات داخلی و خارجی موفقانه کار کرده اند. این موفقیتها در عین زمان دست آوردهای اکادمی به حساب میروند و میتواند چون الگویی در اختیار جوانان قرار بگیرد.

دوره های تحصیل در اکادمی

1 - دوره آموزش ثانوی - دوره بکلوردر اکادمی 4 سال است.
درین دوره چهارساله علوم ذیل تدریس میشوند:

- اسلام شناسی : درین ساحه علاوه بر علوم قرآن، حقوق اسلام، تصوف، تاریخ . منبع شناسی نیز تدریس میشود.

- فیلولوژی و تدریس السنه (ادبیات کلاسیک شرق)؛

- دین شناسی؛

- مناسبات بین الملل؛

- اقتصادیات بشمول اقتصاد اسلامی و سیستم مالیوی آن؛ - فیلولوژی و تدریس زبانها (عربی)؛

- توریزم؛

روانشناسی (روانشناسی اجتماعی دینی).

2 - دوره آموزش اسپیرنتوری 2 سال است

درین دوره مضامین زیر تدریس میشوند:

- قرآن شناسی؛

- حدیث شناسی؛

- علم کلام؛

- حقوق اسلام؛

- تاریخ اسلام، منبع شناسی و فلسفه آن؛

- دین شناسی؛

- تاریخ تمدن اسلام؛

- اقتصاد اسلامی؛

- فیلولوژی ادبیات کلاسیک شرق و منبع شناسی آن؛

- توریسم (تشکیل و رهبری توریسم زیارت)؛

- پسیکولوژی دین؛

- امور بانکی در اسلام.

3 - رشته های دوکتورانتوره:

اکادمی درشش رشته اختصاصی دوکتورانتوره، دوکتوران ورزیده مورد احتیاج خود و جامعه را در سطح عالی به ثمر میرساند.

دانشکده های اکادمی:

اکادمی بین المللی اسلامی اوزبیکستان دارای سه دانشکده میباشد که عبارتند از:

1 - دانشکده اسلام شناسی؛

2 - دانشکده ادبیات کلاسیک شرق؛

3 - دانشکده اقتصادیات اسلام و مناسبات بین المللی.

هر یک از دانشکده های 1 و 3 دارای 5 دپارتمنت و دانشکده 3 دارای 4 دپارتمنت میباشد که در آنها علوم مربوط به ساحه توسط استادان و متخصصان ورزیده تدریس میگردد. از آن جمله است تکنالوژی روابط اطلاعاتی معاصر، فیلولوژی شرق، فیلولوژی اوزبیک و نظریه ترجمه، زبانهای خارجی از جمله عربی، پسیکولوژی و پداگوژی دین، توریسم زیارت، علوم بشری اسلامی. دپارتمنت یونسکو (UNESCO) به آموزش تاریخ ادیان و دپارتمنت آی سیسکو (ISESCO) به آموزش تمدن اسلامی اختصاص دارد.

- علاوه بر اینها اکادمی دارای مرکز بزرگ تحقیقات و طرح پروژه های نوآوری علمی میباشد.

دایرة المعارف اسلامی:

نوشتن و نشر انسیکلوپیدیای مکمل اسلامی یکی از وظایف اساسی اکادمی میباشد که به ترتیب الفبا بر اساس آخرین دستاوردهای علم و فن تهیه و به زبان اوزبیک نشر میشود.

مجله «تفکر اسلامی»:

این مجله به زبانهای اوزبیک، انگلیسی، روسی و عربی در چوکات اهداف و فعالیتهای اکادمی با شتراک دانشمندان و متخصصان ساحه به اسلوب علمی و عامه باب نشر میشود.

«گنجینه منابع»:

این بخش اکادمی از سال 1999 بدینسو به گردآوری آثاری که در عرصه های دینی، علوم اجتماعی و طبیعی طی قرون و اعصار از طرف دانشمندان حدود جغرافی اوزبیکستان نوشته شده فعالیت دارد و منظور از آن حفظ این آثار و انتقال آن به نسلهای آینده است. فعلا در گنجینه در حدود 500 نسخه خطی، نزدیک به 1500 نسخه کتب چاپ سنگی و بیش از 10000 نسخه کتاب در رشته های مختلف علمی وجود دارد.

مرکز میدیای «ضیا»:

این برنامه بعد از استقلال اوزبیکستان در عرصه آزادی وجدان فعالیتهای وسیعی انجام داده است. میدیای «ضیا» برنامه های خود را به بررسی مسایل دینی - اخلاقی، امور اجتماعی و تاریخی و مبارزه برضد خرافات اختصاص میدهد و با مردم، امامان مساجد و ولایات روابط وسیع دارد و قلمهای مستند درین زمینه ها تهیه میکند. میدیا مجهز با وسایل کافی و کدرهای ورزیده میباشد.

.....

مختصر این که اکادمی بین المللی اسلامی اوزبیکستان در جهت وصول به اهداف مهمی که در برابر خویش قرار داده موفقانه به پیش میرود و با موسسات علمی کشورهای اسلامی و کشورهای غربی روابط روز افزون دارد.

البته میتوان گفت یکی از اهداف این کانون علمی تربیه کدرهای دانشمندی است که بتوانند حقیقت اسلام و ماهیت صلح جویانه و انساندوستانه آن را به جامعه معرفی کنند و ماهیت اندیشه های انحرافی را که با استفاده از نام در اسلام وحشت و دهشت می آفرینند و عامل قتل و قتال و تخریب میگردند، برملا سازند و بر ضد آن مبارزه نمایند.

قسمت سوم

مختصری در باره رئیس اکادمی:

دوکتور علوم سیاسی، پروفیسور شهرت یاقوچف رئیس «اکادمی بین المللی اسلامی اوزبیکستان» در 22

اپریل سال 1964 در شهر تاشکینت زاده شده، تحصیلات خود را در اوزبیکستان، مصر، لیبیا و ایالات متحده آمریکا به سر رسانده و دیپلومهای داکتری خود را در ساحه علوم سیاسی و تاریخ اسلام بدست آورده است.

ساحه فعالیت‌های علمی و فرهنگی او در داخل خارج کشور خیلی وسیع و همه جانبه است. او مولف 100 مقاله در عرصه ادبیات اکادمیک و ژورنالیستیک بوده، بر زبانهای اوزبیک، روسی و عربی تسلط کامل دارد و دارای ملکه عالی در زبان انگلیسی میباشد و با شیوه های عامیانه مصر و لیبیا وارد است و تجارب عملی زیاد دارد.

به صفت سکرت سوم و دوم، در وزارت خارجه، استاد ارشد دیپارتمنت کافدره اسلام شناسی در انسیتوت شرقشناسی تاشکینت و داتسنت کفدره تدقیقات اسلامی، مشاور دولت در ساحه مناسبات ادیان و روابط باهمی ملتها، رئیس دانشگاه اسلامی تاشکینت و از سال 2018 رئیس اکادمی بین المللی اسلامی اوزبیکستان.

با محترم شهرت یاواقچف هنگامی که رئیس دانشگاه اسلامی تاشکینت بود، همکاری وسیع داشتیم و خاطرات خوبی از او دارم.

عکسهای مربوط به مقاله:

خطاط حبیب الله صالح در باره مصحف عثمان که توسط امیر تیمور از بغداد آورده شده بود و اصل نسخه آن به رسم الخط کوفی نوشته شده بر پوست آهو در کتابخانه نسخ خطی ریاست اداره دینی موجود است، به رهبران کلیساها معلومات میدهد. این نسخه اکادمی را حبیب الله اکه از روی نسخه اصلی مصحف عثمان به خط کوفی استنساخ کرده است.

مرکز میدیا «ضیا» مجهز باکدرهای ورزیده است.

عده ای از فارغان اکادمی

از خاطرات تفرج در بیلدیرسای:

بر فراز منطقه هموارکوه «بیلدیرسای» که وسایل لازم برای تفریح دارد و علاقمندان توسط واگنهای برقی سرباز در آن جا انتقال داده میشوند، با محترم شهرت یاقاچف رئیس و استادان دانشگاه اسلامی تاشکینت پروفیسور زاهدجان اسلاموف، شاه غیاث اکه دیکان و پروفیسور انور اکه رئیس فاکولته. سال 2007.

منبع معلومات: آرشیف اکادمی بین المللی اسلامی اوزبیکستان

.....

